Cümlenin Ögeleri - 1

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla yüklem kullanılmıştır?

A) En iğrenç yalan, gözyaşı şekline girendir.
B) Şiir bir kültürün taşınabilir manevi vatanıdır.
C) En geveze kuş ümittir, kalbimizde hiç susmaz.
D) Yalanı söküp atmadan hakikati dikmeye kalkma.
E) Sağanak altında hüzünlü ve mutlu insan pek fark edilmez.

2. Romanın bir ayna oluşuna ilişkin eğretilemeyi Pierre Macherey, "Bir aynadır roman fakat gerçeği olduğu gibi yansıtmayan kırık bir ayna." şeklinde yorumluyor.

Bu cümlede aşağıdaki ögelerden hangisi yoktur?

A) Özne
B) Dolaylı tümleç
C) Belirtili nesne
D) Zarf tümleci
E) Yüklem

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylı tümleç vurgulanmıştır?

A) Felsefede, dünüyle, bugünüyle, yarınıyla bütün bir insanlık vardır.
B) Gerçekte bütün bilgi alanlarına giden yol felsefenin içinden geçer.
C) İyi ki düşün içindeki gerçeği ve gerçeğin içindeki düşü bulup çıkardık.
D) Öğrencilerin hafızalarını değil, yaşarken neler kazandıklarını ölçmeliyiz.
E) Doğru bilgiye ancak doğru yönelimler içinde olan bir bilinçle ulaşabiliriz.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne de yüklem de isim tamlamasından oluşmaktadır?

A) Eğitim öğrenciye saygı ile başlar.
B) Tarih şuuru, millî bir savunma silâhıdır.
C) Hiçbir miras doğruluk kadar zengin değildir.
D) Rüyaları gerçekleştirmenin en iyi yolu uyanmaktır.
E) İnsanın cahil olduğunu bilmesi, bilgiye atılan ilk adımdır.

5. Cümlede bir sözcük olarak bulunmayan, yüklemin çekiminden anlaşılan öznelere gizli özne denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinin öznesi gizlidir?

A) Devlete ruh veren, insandır.
B) İyi insan, tüm canlıların dostudur.
C) Sevmeyen insanın, bir yanı eksiktir.
D) Güzellik bakanın gözündedir, derler.
E) İnsanı en çok etkileyen şey güzelliktir.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisi, öge sayısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) Ayyuk, uzaklığı belirtmek amacıyla kullanılan bir yıldızdır.
B) Mutluluk, bir yola bilerek giden şuurlu insanların hakkıdır.
C) Mutsuz insan, başkalarının ızdırabıyla rahat eden kimsedir.
D) Ebced, Arap alfabesinin sıralanış formülüne verilen isimdir.
E) Felsefe, bize herhangi bir konuda soyut düşünmeyi öğretir.

Cümlenin Ögeleri - 1

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi “dolaylı tümleç - belirtili nesne - özne - yüklem” **şeklindedir?**

A) Sevinçlerin, acıların, umutların paylaşılması için dile ihtiyaç vardır.

B) Bir esere edebî değer kazandıran özellik, dilin ustalıklı kullanımıdır.

C) İnsanları sevmek, büyük sanatçıların eserlerini okumakla mümkündür.

D) Bize sanatın dünyayı yeniden keşfetmek olduğunu Sait Faik öğretmiştir.

E) Sanat eserinde şekil ve muhteva, üslup ile anlam birbiriyle kaynaşmıştır.

8. (I) Kız Kulesi, boğazın girişindeki kayalıklar üzerinde yer alıyor. (II) 2500 yıllık bu yapı, efsaneleriyle meşhurdur. (III) Şimdiki şeklini Sultan II. Mahmut zamanında almış. (IV) Pek çok görevde yıllarca kullanılmış. (V) Günümüzde tüm zarafetiyle denizin ortasından hâlâ göz kırpıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin öge dizilişiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle özne, dolaylı tümleç ve yüklemden oluşmuştur.

B) II. cümle özne, zarf tümleci ve yüklemden oluşmuştur.

C) III. cümle belirtili nesne, zarf tümleci ve yüklemden oluşmuştur.

D) IV. cümle dolaylı tümleç, zarf tümleci ve yüklemden oluşmuştur.

E) V. cümle zarf tümleci, zarf tümleci ve yüklemden oluşmuştur.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögeler doğru ayrılmıştır?

A) En büyük sermaye, / en zengin miras doğruluktur.

B) Hayat, / mükâfatını / zorluklara / tahammül edenlere verir.

C) Otizm / duygusal okuryazarlığın / gelişmemesinden kaynaklanır.

D) Sadece / gördüklerimizle / yetinirsek ne zevki kalır / hayal kurmanın.

E) Milletler, / bireylerin eğitimine verdikleri önem derecesinde / yükselirler.

10. Çocuklara yardımlaşma ve paylaşmayı öğretmenin zorlu bir süreç olduğunu aileler ve öğretmenler sık sık dile getirir.

Bu cümlede aşağıdaki ögelerden hangisi yoktur?

A) Özne
B) Yüklem
C) Dolaylı tümleç
D) Zarf tümleci
E) Belirtili nesne

11. Aşağıdakilerin hangisinde ögelerden biri cümle hâlindedir?

A) Sanat elde altın bileziktir.

B) Sevgi insanlığın özüdür, derler.

C) İyilik güzelliğin yanında oturnurmuş.

D) Asıl mutluluk sebepsiz mutluluklardır.

E) Biz dünyadan ayrılalı dünya epey değişmiş.

12. Aşağıdaki soruların hangisinin cevabı zarf tümleci de dolaylı tümleç de değildir?

A) Kütüphaneden mi geliyorsun?

B) İskeleye kadar bizimle kim koşacak?

C) Neden birçok şey sana tuhaf geliyor?

D) Bu bahçedeki çiçekler ne zaman açacak?

E) Hasan eve eli boş dönmeye mi karar verdi?

